پەنجەرەیەک:
منداڵێتی خەون
...
کیشوەرێک لە خەون

...یادوەری و لێپێچینەوەی زەین بۆخۆی کیشوەرێکە لەخەون و خەیاڵ، ئامادەترین پارچەی زیندووش قۆناغی منداڵێتی یە بەهەموو ئەو فەزا جیایانەی کەلەخۆی دەگرێت؛ لێ گەڕانەوەش بۆ ئەو یادوەریانەی منداڵێتی بۆخۆی ئەزمونێکی دەستەبەرە لەلای نووسەر، چونکە خەون لەو سوورگەی تەمەنەدا هێندە باجی قورسکراو بەلۆژیک و یاسا کۆمەڵایەتیەکان نایگرێتەوە، دنیای گەورەش ئەوکات ناتوانێ بەپێڵاوە تۆزاوی و گوناهبارەکانیەوە بەڕاستەوخۆیی بچێتە ناویەوە، ئەگەرچی هەموومان تائەندازەیەک ئەو پێڵاوە پیسانە ئەو دنیا بێ گوناهـ و بێگەردەی شێلاوین، داکۆکی کردن لەو دنیایەش لەگەڵ گەورەبوون دا دژوارتردەبێت، باج دانیش بۆ مانەوەی و پاراستنی هەڵبەت قورسترە.

چەندە بێ حیکمەتی یە گۆڕینەوەی دنیای منداڵی، بەگۆڕینەوەی یەقین و ئاوەزی گەورەیی بۆ فەناکردنی. لەگەڵ نەمان و وێڵ کردنی ئەو دنیایەشدا، یان ڕاستره بڵێم لەگەڵ تێکدان و پەرشو بڵاوکردنەوەو تێکشکاندنی ئەو پەرژینانەی دەوری خەونەکانی دنیای منداڵی دا.. ژیان مانایەکی نامێنێت بۆ خەوبینین، بۆ شاگەشکەبوون و ڕاچەنین و فڕین.

تەنها تێڕوانینی منالّی یە دووره لە دووبارەبونەوە قێزەونەکانی ڕۆژانە... هەرئەوە لەهەموو جوڵەیەکی ژیاندا بەنیگاو تێڕوانینێکی نوێوە دێتە پێشێ... دەنا دووبارەبونەوەکان لەودیوو ئەو سنورەوە ژەهراوین و تێکدەرێکی بێ ڕەحمن.

لەسیلەی منداڵێتیدا دنیا جۆرێکی ترە، خەوبینین گەرمی و شیرینی و ڕەنگینی خۆی هەیە.. لۆژیک درۆیەکە بەرامبەر منداڵێتی خەون دەکرێت.

تەنها منالّێتی یە لەڕۆخ جەهەنمە بەدیهێنراوەکانی ئینساندا توانای خەوبینینی هەیە؛ خەوبینین لەناو جەهەنمدا کوشتنی منداڵێتی خەونە؛ منداڵی کاتێک دەچێتە جەهەنمەوە کەخەونەکانی پوچ و بێ مانادەکرێنەوەو ئەو تروسکەیە دەکوژێتەوە.

هەموو دەسەڵاتەکانی ئایدۆلۆژیا... دین... هێزو لۆژیکە ئاسنینەکانیان، هەموویان دروستکراوی ئاوەزی گەورەبوونن یان گەورەکانن، ئەوانەی چیدی ڕاوی منداڵێتی خەونیان بۆ ناکرێت، ناتوانن ئەو دنیایە داگیربکەن؛ ئەگەر بەبڕوای ئاوەزەوە پێش هەرشت باخچەکانی منداڵێتی خۆیان نەشێلابێت.

گەر خوا دەستبەرداری منداڵی خەونی خۆی نەبووایە، یان پەژیوان نەکرایەتەوە بۆ گۆڕینەوەی بەیاسا ئەخلاقیەکان، ئێستا دنیا باخچەیەک بوو لەخەون لەمنداڵێتی. گەر فریشتەکانیش لەتاو عەشقی تاک ڕەهەندانەی خۆیان بۆ خودا دەستبەرداری منداڵێتی خەون نەبونایە، ڕەنگ بوو ئێستا خواو فریشتەکان و مرۆڤ هەمووان پێکەوە خەونمان ببینیایە... خەونی منداڵانە.. عاشقانە.

گەورەکان لەجەنگەکانیان دا بۆ ئەوەی گوناهەکان و تاوانەکانی خۆیان پەردەپۆش بکەن، باس لەژمارەی ئەو کوژراوانە دەکەن کەمنداڵن! یاخود باسی لەناوچوونی پەک کەوتەکان دەکەن، ئەمەش

ڕەنگە فـیـڵـێکی لۆژیکیانەی عـەقڵ بێت بـۆ داپۆشـینـی ئەو گـوناهـانەی مـرۆڤـەکان دەیکـەین بەرامـبـەر بەیەکـتـری؛ چونکە لەپـیـریدا تەنـها ئـومـێـدێکی مـرۆڤ گـەڕانەوەیە بەپەژیوانـیـەوە بۆ باخـچـەی خـەونی منداڵی.
خـواش هـەمـان فـێڵ لە گـەورەکـان دەکات، لە پـێـغـەمـبـەرە دەسـت نیـشـان کـراوەکـان؛ لە چیرۆکـی کـتـێـبـە ئاسـمـانی و پـیـرۆزو ئـەفـسانـەیەکـان دا خـوا فـریشـتـە منـاڵەکان دەکاتە قـاسـدی گـەورەیی خـۆی، بەڵام هـەرگـیـز منـاڵـەکان قـاسـدی عـەقڵـی گـەورەنین.. ئـەگـەر ئـەمـە فـێـڵـێکی مـیـهـرەبانانە نـەبـێت لـەمـرۆڤ.. لەبێ دەسـەڵاتی عەشقی تاک ڕەهـەندانەی ئەو مرۆڤانەی کەمنداڵێتی خەونیان لەدەست داوە.
ئەو دەمـەی مـنداڵی بەلۆژیکی ئـاوەزی گـەورەبوونەوە خـۆی دەخـاتـەڕوو منداڵـێـتـی خـەون هـیـچ مـانایـەکی نامێنێت.
ئەوسـاتـەی لۆژیک دەبێـتـە پـاسـەوانـی باخـچـەی منداڵانەی خـەون، ئـیـدی ڕێ بەمـنداڵـی نـادرێت لەوباخـچـەیەدا خـەوبـبـینێـت بەڵکە گـەورەیی دەچـێتە ئەو باخـچەیـەوەو داگـیـری دەکات، ڤـێـجـا گـەورەبوون لەسـەرەتادا مـەیلێک دەدات بەو دنـیـایە وەک حـەڵەتـێکی کـورتی سـەرحـاڵ بوون، بـەڵام گـەورەیی هـەر کە هـێزو دەسـەڵاتە لۆژیکیانەکەی خـۆی بەبیردا دێتەوە، ئیدی ئـەو باخـچەیە وێران و سـەرگـەردان دەکات و بەپێکەنینێکی ژەهراویانەوە ماڵئاوای لێدەکات.
منداڵی هـەرگـیـز شـەرم لەغـەیزەکان ناکات.. ئەوە ئاوەزی گـەورەکانە دەبنە پۆلین کـەرو سـنوورکێش بۆی، جـوانـی و ناشـیـریـنی سـەرەتای پۆلین کـردنەکانە، ئـیـدی دوالیـزمـەکـانی تـر بەدوایدادێت و ئەخـلاقـیش دەبێـتە بەنـدیخـانەیەک بۆ بەسـتـنەوەی هـەمـوو پڕ کـێـشـیـیەکی مـرۆڤ؛ کەدیوارەکـان و پەرژینی دەوری باخـی منداڵی بریندارو پێشێل کراو لەبری جوانیەکانی منداڵێتی خەون.. جـوانی و ناشیرینی لۆژیکدار دانرا، ئیدی موسیبەتەکان ئینسان لەوێڕاوە دێنەگۆڕێ.
بائێـمـە بێ هیچ خۆ بەسـتنەوەیەک بەئاوەز لەگەڵ ئەم خـەونەدا پڕکـێشی بکەین و بڕۆین: بشـێت خـوا لەسـەرەتاوە دروسـتکراوی منداڵێتی خـەون نەبووبێت؟!.. کەدواتر گـەورەکان ئەو خـەونـەیان بۆ خـۆیان زەوت کـردووەو بەرگی خـەونەکانی خـۆیان لەبەر کـردووە تا پارێزگاری دنـیـای خـۆیانی پێـبکـەن، دوای ئەوەی کەئیدی لەبێ دەسەڵاتیدا نەیان پەرژاوە ئازادانە گەشت بەمنداڵێتی خەوندا بکەن، ئیدی خـواش بۆتـە شـوانێکی ئەو خـەونە پەکخـراوو پیرەی دنیـای جـەنجاڵی گەورەیی. گـەر ڕێ بەخـۆمـان بدەین خـەو ببـینـین: کێ دەڵێت لەسـەروەخـتـی دزینی منداڵـێـتی خـەونەوە خـواش.. ئـیـتـر نـەبۆتە بزرێکـی نـادیاری هـەمیشـە ئـامادەی ناو دنیاو خـەونی گەورەیی، بۆیە لەوکاتەشەوە خـوا کراوەتە سـومبلێک بۆ تەنـهایی و دەسـەڵاتی ڕەها! (ئازادیش لەودیو حەسارەکانی گوناهـەوە بەجێما)و، ئـیدی گـونـاه بووە سنورێک بۆ جیاکاری لەنێوان ئازادی ڕەهاو ئازادی دینیدا.

هێـرشی گـەورەکانـی وڵاتی من.. هێـرشی باوکـەکان.. جـەنگە دڕندانەکانیان نەبوایە، ئەو باخـە پڕ ئەفـسون و سـەوزەی منداڵێتی خـەون کەهەردەم ژیانی تێدایە... ڕەنگ بوو ئێستا نەبوایەتە باخچەکانی جەنگ و دڕندەیی و مەرگ.
گـەورەترین خـەوش لەووڵاتەکەی من دا.. جـوانـی و ناسکی یە؛ کـەسـاسـترین و مـەغـدورترین بوونەوەر لەووڵاتی من دا منداڵانن کەخاوەنی هەڵگری منداڵێتی خەونن.
پیاوکوژترین و جەربەزەترین جەنگاوەرانیش ئەو منداڵانەن کەوەک گەورەکان خـەودەبینن، ئەوان دەبنە پاڵاوانی درۆزنترین و دووڵ ترین مێژوو.
کـەباخی منداڵی سـووتا... گـەورەبوونیش بێ مـانـایی یە، گـەورەبونیش کـاتێ دنیـا جـوان دەکـات...

کەهەمیشە وەک منداڵی خەوببینێت.
دەشێت خودا لەدروستکردنی خەونی منداڵبێت!، بەڵام هەرگیز سزا بەرهەمی منداڵێتی خەون نی یە.
چەند جوانە بەگەورەیی وەک منداڵ خەون ببینیت. تەنها منداڵی یە ئازادە لەناو باخی خەوندا، گەورەکانیش کۆیلەی ئەو بەهەشت و جەهەنمانەن کەدروستکەری ئاوەزو دەسەڵاتی خۆیانە.
ڕەنگە زۆربەی نووسەران ئەو کەمە منداڵانەبن کەهەمیشە پشت ئەستوور بەو منداڵێتی خەونانە دەقی نەمریان نووسی بێت. هەربۆیە نووسینیش بۆخۆی باربوکردنەوەیەکە بۆ دروستکردنی دنیایەک جیاواز لەوەی کەهەیە.
دەکارین بڵێین عەشقیش لەوساتەوە دووکەرت بوو، کەقابیل هابیلی لەپێناوی عەشقی خوشکەکەیدا کوشت، ئیدی لەوێوە شەڕێک بەرپابوو منداڵێتی خەونی خستە ژێر مەترسی و پەلاماردانەوە. شەڕی عاشقەکان شەڕی براکانە لەسەر خوشکەکانیان، شەڕە لەسەر کوشتنی ئازادی و منداڵێتی خەون.
لەبەر منداڵێتی خەونی ئادەم خوا ئادەم و حەوای لەبەهەشت وەدەرناو ئازادیش پۆلێنێکی دینی و ئەخلاقی بەبەردا برا. شەیتانیش بوونەوەرێکی تەنهایە لەنێوان خەونی منداڵی و گەورەیدا، ونبوویەکی بێ هاوتاشە کەخاوەنی سەرەتاترین و گەورەترین چیرۆکی تراژیدی خۆیەتی. ڕەنگبێت کۆنترین و زیندووترین ئاسەوار، یان یەکەم و پیرترین بوونەوەرێک لەسەرەتای تێکدانی یەکەم منداڵێتی خەوندا لەمێژووی بەشەریەتدا مابێتەوە شەیتانبێت.

خواردنی یەکەم سێو یاخی بوونە لەپێناوی خەوبینین دا، سزاش لای خواوە یەکەم بەرهەڵستی خەوبینین بوو... کوشتنی هابیل بەدەستی قابیل یەکەم شکستی هێنانی منداڵێتی خەونە بەدەستی گەورەبوون لەپێناوی عەشقدا، مەخابن عەشقیش ئیدی لەوڕۆژەوە دووکەرت بوو.
ئەم ئەستێرەیە چۆن ببێتە جێی ئومێدێک کەتابێت دنیای منداڵێتی خەون تەفروتونا دەکرێت، باوکەکانیش مەردایەتی لەوەدا دەبیننەوە مناڵەکانیان کۆپیەک بن لەخۆیان و بەگەورەی وەک خۆیان لەدایک بن و بەمناڵی بمرن، چونکە ئیدی مرۆڤ لەپیریدا هێندە مەترسیەکی گەورەی نیە بۆ سەر دنیاو لەپەراوێزی ژیان و خۆ ئامادەکردندایە بۆ ماڵئاوای کردنی یەکجارەکی لەژیان.
تەنها ئەو گەورانە دەتوانن گەشت بەناو باخی منداڵێتی خەونی خۆیاندا بکەن، کە گیرفانەکانیان لەحیکمەتی گەورەیی بەتاڵکردبێتەوە، زمانیان لەپەیڤی هەڕەشەو فەرمان و یاساکانی ئەخلاق پاکژکردبێتەوە، گەورەی یەک تائەو تەمەنە دەتوانێت بەڕیشی سپی و دەستی لەرزۆکەوە لەو باخچەیەدا دابنیشێت و خەون ببینێت، کە کڵاوی لۆژیکی لەسەر ڕەفەکانی گەورەی بەجێهێشتبێت، گەورەترین یاخیبوونیش لەیەقینی دنیای گەورەیدا بەمنداڵێتی خەون دەکرێت لەو دنیا قێزەون و هەمیشە دووبارەبۆوەدا تاپشویەک بدرێت و ئازادانە خەون ببینرێت.
شێتەکانی ناو دنیای گەورەبوون، ئەو خەونزانە منداڵانەن، کە لەدنیای گەورەی دا تەنهایەکی بێ هاوتان، ئەگەرچی مرۆڤایەتی هێندە قەردارباریانە کە بێ منداڵێتی خەونی ئەوان دنیا سەرتاپا بۆخۆی جەهەنمێکی ڕاستەقینە دەبوو.

مرۆڤ بەدەست یاساکانی خۆی و هەڵەی ڕێکەوتی دروست بوونی گەردوونەوە عاسی و ماندووە، تەنها ئازادی یەکیش بۆ هەڵاتن لەو ماندووبوونە تەنها هەر خەونە. (ئازادی تەنها لەخەوندا هەیە) هیگڵ دەڵێت.
مەزنی باخی منداڵێتی خەونیش لەوەدایە گەر تەنها پەلکە قەرسیلێکی برینداریش لەوباخەدا

هەناسەبدات خەونیش لەگەشتی خۆی ناکەوێت، مەزنن ئەوانەی ئەو باخی خەونەیان هەمیشە سەوزە.

گەر خەون نەبوایە من وام بیر نەدەکردەوە، ئەمە بۆ خۆی بەرهەمێکە لەمنداڵێتی خەون، دەبا هەریەکەمان لەباخی خۆیدا ئازادانە خەون ببینێت، بێ بیرکردنەوە لەلۆژیک، لەئاوەزی گەورەیی، لەسزا، بۆ ئەوەی هیچ نەبێت ئازادی لەخەونەکانماندا ببینین. کەلەو باخەش هاتینە دەرێ کڵاوەکانی حیکمەت و لۆژیکمان لەسەر کردەوە با پەلکە ڕێحانەی ئەو باخە بەگرفانی کراسەکانمانەوە بۆنی ئەو ئازادیەمان وەبیربێنێتەوەو بێ دوودڵی و ترس باسی منداڵێتی خەون بۆ گەورەیی بکەین تاژیان بێ ئومێدتر نەبێت لەوەی کەهەیە.